

Sosyal Sigortalar Kanunu Tasarısı Hakkında

Sosyal Sigortalar Kanunu Tasarısı hakkında bilgi ve kıymetli tenkitleri ihtiva eden bu yazı, ricamız üzerine sayın üyelerimiz Korkut Ongun ve Müptebo Buharalılar tarafından hazırlanmıştır

Yeni Anayasamızın 48 inci maddesinde «Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak ve kurdurmak Devletin ödevlerindedir.» denilmektedir.

Anayasanın bu maddesi ile Devlete yüklenen ödevleri yerine getirmek maksadıyla Hükümet tarafından hazırlanan «Sosyal Sigortalar Kanunu tasarısı» 18 Mayıs 1963 te Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur.

Yurdumuzda sosyal sigortalar, Emekli sandıklarının kurulmasıyla başlamış ve 1936 yılında iş Kanunu ile işçi niteliğindeki çalışanlara da teşmil edilmiştir. Bundan sonra muhtelif yıllarda iş kazası, meslek hastalıkları, analık, ihtiyarlık ve ölüm sigortaları gibi çeşitli sosyal sigorta kurumları kurulmuştur.

Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Sosyal Sigortalar Kanunu tasarısı genel olarak işçiler için uygulanmakta olan çeşitli sigorta kanunlarını kaldırmakta, bunların yerine bir tek kanun içinde bütün sigortaları toplamaktadır. Bu arada sigorta uygulama alanı genişletilmekte, sigortalı işçiler daha fazla haklardan faydalandırılmaca, hem işçi hem işveren tarafından ödenecek sigorta primleri artırılmaktadır.

Mevcut sigorta kanunları, sigortalılara bu kanunların sağladığı haklar, Elektrik Mühendisleri Mecmuası'nın Eylül 1963 - 81 sayılı nüshasındaki bir yazıda kısaca anlatılmış idi. Bu yazıda yeni tasarı hakkında kısaca bilgi verilecek ve mevcut kanunlarla farklar açıklanacaktır.

Tasarının gerekçesinde açıklandığı gibi «Bu kanun tasarısı üe sosyal sigorta mevzuatımızın, bu sigortaların özellik ve gereklerine göre bir kanunda toplanması, sigortanın uygulama alanının hızla ve kolaylıkla genişletilebilmesi, sigorta yardımlarından uluslararası normlara göre düşük olanların bu seviye'ye yükseltilmesi, hastalık sigortası sağlık yardımlarının sigortalıların eş va çocuklarına da uygulanması, malüllük veya yaşlılık aylığı alan sigortalıların sigortaca iyileştirilmelerinin sağlanması, iş kazaları ile meslek hastalıkları halinde 20 ay ile sınırlı olan iyileştirme ve geçici iş göremezlik ödeneği süresindeki bu sınırlamanın kaldırılması, ihtiyarlık yaş haddinin kadın sigortalılarda 60 dan 55 e indirilmesi, erken yaşlanma halinde kadın ve erkek sigortalılara

50 yaşından başlayarak yaşlılık aylığı bağlanabilmesi sağlanmakta, diğer bir kısım sigorta yardımlarının nisbet ve miktarları artırılmakta, uygulama ile ilgili bazı kolaylıklar konulmaktadır.»

Tasarının birinci maddesi ile mevcut olan:

- 1 — İş kazaları sigortası
- 2 — Meslek hastalıkları sigortası
- 3 — Analık sigortası
- 4 — Hastalık sigortası
- 5 — Malullük sigortası
- 6 — Ölüm sigortası;

Bu kanunda toplanmış ve ihtiyarlık sigortası yaşlılık sigortası halini, ihtiyari sigorta da isteğe bağlı sigorta adını almıştır.

Tasarının ikinci maddesinde kimlerin sigortalı sayılacağı açıklanmaktadır. Halen, sigorta kanunları, esas itibariyle, iş kanununun uygulandığı iş yerlerinde çalışanlardan o kanuna göre sigortalı sayılanlar hakkında uygulanmaktadır. Tasarı hükümlerine göre kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bir kişi çalıştıran iş yerlerine kadar sigortanın teşmili düşünülmesi ise de hemen uygulamanın mümkün olamayacağı gerekçesiyle kanunun yürürlüğe gireceği tarihte şimdiki -uygulamaya paralel sayılacak şekilde, sosyal sigortaların, şehir ve kasaba sınırları içinde bulunan yerlerde 4 kişiden, bunlar dışında kalan yerlerde de 8 kişiden az kimse çalıştırılan iş yerlerinde uygulanmaması ve bu gibi iş yerlerine, ilerde, sigorta kurumunca gerekli kuruluş ve sağlık kurumları kurulduktan sonra, Bakanlar Kurulunca genişletme kararları alınmak suretiyle bölge bölge ve parça parça uygulanması düşünülmüş konu bu şekilde tasarının geçici birinci maddesine konulmuştur.

İş kazaları ite Meslek hastalıkları Sigortası:

İş kazası veya meslek hastalığı halinde sigortalıya yapılan sağlık yardımlarında mevcut kanunda bulunan ıki yıl içinde 18 ay fiilen yardımın devam etmesi şartı kaldırılmış ve süre sağlık durumunun gerektirdiği süreye çıkarılmıştır. İş göremezlik ödeneği her hangi bir müddetle sınırlanmamaktadır. Diğer hükümlerde önemli bir değişiklik yoktur.

Hastalık Sigortası :

İş kazalarıyla meslek hastalıkları sigortası kapsamı dışında kalan hastalıklarda 6 ay olan iyi;

leştirme süresinde bir değişiklik yapılmamıştır. Tasarının getirdiği yenilik sigortalının eşi ve geçindirmekle yükümlü olduğu çocuklarının hastalıkları halinde sağlık yardımlarından sigortalı gibi 6 ayı geçmemek üzere yararlanmaları ve geçici iş göremezlik ödeneğinin, geçici iş göremezliğinin 4 üncü günü yerine üçüncü gününden başlaması konusudur. Ayakta yapılan tedavilerde verilen ilaç bedellerinin % 20 sini sigortalı ödiyecektir. Bu son hükümden faydalanabilmek için sigortalının hastalığın anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 120 gün hastalık sigortası primi ödemiş olması şarttır. Hastalık sigortası konusunda getirilen ikinci bir yenilik de bu kanuna göre sürekli iş göremezlik geliri, malûllük veya yaşlılık aylığı almakta olanların, hastalıkları halinde, sağlık yardımı yapılmasıdır. Bu halde de verilen ilaç bedellerinin % 20 si ilgililerce ödenir.

Ayrıca sigortalının geçindirmekle yükümlü bulunduğu ana ve babasının hastalıkları halinde, Çalışma Bakanlığınca onanacak asgari tarifesine göre, sigorta kurumu tarafından sağlık yardımı sağlanabilmektedir.

Analık Sigortası:

Bu konuda getirilen yenilik sigortalılık niteliğini yitirenlerden, bu niteliğin yitirilmesinden başlamak üzere 300 gün içinde çocuk doğuran sigortalı kadın veya sigortalının karısının analık sigortası yardımından faydalanmasıdır.

Malûllük Sigortası:

Tasarı ile malûllük aylığından faydalanabilmek için gerekli bulunan 15 yıl sigortalı olma şartı 5 yıla, 3000 günlük sigorta primi ödemiş olma şartı da 1800 güne indirilmiştir. Ayrıca sigortalılara bağlanacak malûllük aylıklarında bu aylıkların, sigortalılık süresine ait ortalama yıllık kazanç yerine ücretlerin genel olarak fazla olacağı son on yıl içindeki kazanç seviyesi en yüksek yedi yılın kazanç ortalamasına göre hesaplanması ve sigortalılık süresi 5 ile 20 yıl olanlara bağlanan malûllük aylıklarında yapılan azaltmanın kaldırılması ve geçindirmekle yükümlü olduğu kimsesi bulunmayan sigortalılara % 35 nisbetinde bağlanan malûllük aylığını % 40'a çıkarılması tasarının getirdiği yeniliklerdir.

Yaşlılık Sigortası :

İhtiyarlık sigortası yerine konulan bu sigortadan faydalanabilmek için gerekli bulunan yaş haddi kadın sigortalılarda 60 dan 55 e indirilmiş, gerek kadın, gerekse erkek sigortalılara erken yaşlanmaları halinde 50 yaşından itibaren yaşlılık aylığı bağlanması sağlanmıştır. Sigortalılara bağlanacak yaşlılık aylıklarının hesap şekli malûllük sigortasında anlatılan duruma getirilmesi ayrıca, sigortalılık sü-

resi 15 - 35 yıl arasında olan bir kısım sigortalılara bağlanan yaşlılık aylıklarında yapılmakta olan % 0,75 azaltmanın % 0,50 ye indirilmesi ve geçindirmekle yükümlü olduğu kimsesi bulunmayan sigortalılara % 35 nisbetinde bağlanan yaşlılık aylığının % 40'a çıkarılması bu tasan ile sağlanacaktır.

Ölüm Sigortası:

Ölüm sigortasından faydalanmak için mevcut kanunlarda 15 yıldan beri sigortalı olma şartı bu tasarı, ile 5 yıla, 3000 günlük sigorta primi ödemiş olma şartı da 1800 güne indirilmiştir. Sigortalılık süresi 5 - 20 yıl arasında olan sigortalıların ölümleri halinde hak sahibi kimselerine bağlanan aylıklardan yapılan indirmeler kaldırılacak, aylıkların, malûllük sigortasında açıklandığı şekilde son on yakvim yılı içindeki kazanç seviyesi en yüksek olan yedi yılın kazanç ortalamasına göre hesaplanması sağlanacaktır.

Sigortalının ölümünde tespit edilecek aylık ölüm sigortasından aylık alan çocuğu bulunmayan dul karısına ve hak sahibi kocasına bağlanacak, aylık nisebtı % 50 den 2/3 e çıkarılmakta, 60 yaşını doldurmuş olan kacaya da aylık bağlanmasına imkân sağlanmaktadır.

Sigortalının ölüm halinde cenaze masrafı karşılığı olarak ailesine verilmekte olan 200 lira tasarıda «Bankalar Kurulunca tesbit edilecek tarife üzerinden, cenaze masrafı karşılığı ödenir» şeklinde konulmuştur.

İsteğe Bağlı Sigorta :

Mevcut kanunlarda ihtiyari sigorta adıyla anılmakta olan bu sigorta, sosyal sigortalara tabi işlerden ayrılan ve malûllük, yaşlılık ölüm sigortaları haklarını kendi isetkleri ile devam ettirmek isteyen sigortalılara bu imkânın sağlanması düşüncesiyle tesis edilmiştir. Bu konuda yapılması düşünülen yenilik 15000 liradan yukarı olmamak şartıyla sigortalının beyan edeceği yıllık kazanç üzerinden alınmakta olan primlerin sigortalının yazılı istekte bulunduğu tarihten önce primi ödemediği son takvim yılı içinde elde ettiği yıllık kazanca göre alınmasıdır.

Topluluk Sigortası:

Tasarı ile tesis edilmekte olan bu sigorta şekli memleketimizde sosyal sigortalının bütün vatandaşlara teşmil edilmemiş olması düşüncesine dayanarak, sosyal sigortalara mecburi bağlı bulunmayanlardan istiyenlerin grup halinde bu sigortalara girebilmeleri ve böylelikle sosyal güvenliklerinin sağlanması amacını gütmektedir.

Tasarının 86 ncı maddesine göre sigortalı durumda bulunmayanlar, Çalışma Bakanlığınca ona-

nacak genel şartlarla (tş kazaları ile, meslek hastalıkları,) (Hastalık), (Analık). (Malullük, yaşlılık ve ölüm) sigortalarından birine, birkaçına veya hepsine toplu olarak bağlı tutulmaları için, işverenlerle veya dernek, birlik, sendika ve başka teşekküllerle sözleşmeler yapabilirler.

Yukarıda maddelerde sözü edilen yıllık kazanç sigorta pirimine esas tutulan günlük kazancın 360 katıdır. Günlük kazanç hadisesinin vuku bulunduğu tarihten önceki 3 takvim ayı içinde elde edilen ve sigorta primi hesabına esas tutulan kazançlar toplamının 90 da biridir. Mevcut kanunlara göre ortalama yıllık kazanç sigortalıların sigortalık süresince ödedikleri sigorta primi hesabına esas tutulan yıllık kazançların ortalamasıdır. Bu suretle tasarı hesaba esas alınan ortalama yıllık kazancın daha yüksek olmasını sağlamaktadır.

Günlük kazançların en çok haddi mevcut kanunlara göre 50 ve en az haddi 6 lira iken tasarıda bu limitler «Günlük kazançların üst sınırı 100 liradır. Alt sınırı da, 6 liradan aşağı olmamak üzere Bakanlar kurulu karan ile tesbit olunur.» şeklinde sokulmuştur. Bu suretle fiat değişimleri halinde alt sınırın kanunu değiştirmeden günün şartlarına uydurulması imkân dahiline sokulmuştur.

Sigortalıları ödiyeceği sigorta primi aşağıda mukayeseli şekilde gösterildiği nisbetlerde kazançlarından kesilir.

Pirim nisbetleri % Sigorta şekli	Mevcut kanuna göre Tasarıya göre	
	tş kazası	0
Meslek hastalıkları	0	0
Analık	0	0
Hastalık	2	0
Malullük, yaşlılık, ölüm	5	4
İsteğe bağlı sigorta	11	5

Mevcut kanunlarda iş kazası, meslek hastalıkları ve analık sigortası primlerinin tamamı ile diğer sigortaların iş veren hisselerinin iş veren tarafından ödenmesine ait hüküm bu tasarıda da aynen bırakılmıştır.

İş verenler tarafından ödenecek sigorta primleri nisbeti ise şöyledir :

Pirim nisbetleri % Sigorta şekli	Mevcut kanuna göre Tasarıya göre	
	İş kazası, meslek hastalığı •	Tarifesine göre
Analık	1	1
Hastalık	2	4
Malullük, yaşlılık, ölüm	6	4
İsteğe bağlı sigorta	0	0

İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortaları primini yapılan işin iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlikenin ağırlığına göre Çalışma Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu karan ile tesbit edilmektedir.

Malullük ve yaşlılık sigortalarından sigortalılara bağlanacak aylıkların yıllık tutarının asgari haddiniri 1440 liradan, geçindirmekle yükümlü kimsesi bulunmayan sigortalılar için 2400 liraya, geçindirmekle yükümlü olduğu kimsesi bulunan sigortalılar için ise 3000 liraya çıkarılması, ölüm sigortasından hak sahibi kimselere bağlanacak aylıklara esas tutulacak aylığın yıllık tutarının da buna paralel olarak 1440 liradan 3000 liraya yükseltilmesi tasarıda teklif edilmektedir.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında nazara alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı sigortalının mevcut kanunlara veya bu tasarıya tabi olarak ilk defa, çalışmaya başladığı tarihtir.

Tahsis işlerinde göz önüne alınan sigortalılık süreleri, bu sürenin başlangıç tarihi ile sigortalının tahsis yapılması için yazılı istekte bulunduğu veya ölüm tarihi arasında geçen sürelerdir.

Yardımlaşma Sandıkları:

Tasan ile tesis edilen yeni bir hükümde yardımlaşma sandıklarının çalışmalarının devam edeceği hususudur. Tasarının 128 inci maddesi şöyledir: «Sigortalı çalıştırılan her türlü işlerde ve iş yerlerinde her hangi ad altında kurulmuş veya kurulacak olan borç verme, emekli ve yardım sandıkları ve benzerleri, sosyal sigortalar dışında faaliyetlerine ve ilgililere kuruluş amaçlarına göre menfaatler sağlamaya devam edebilir.

Bu sandıklara paraca yardımda bulunmak veya bunların yüklerini paylaşmak, bu kanun gereğince işverene düşen ödevlerin yerine getirilmemesi için sebep tutulamaz.»

Tasarı kanunlaştığı takdirde İşçi Sigortalı Kurumunun adı Sosyal Sigortalar Kurumu olarak değiştirilecektir.

İhtiyacı karşılayabilecek sağlık tesisleri kuruluncaya kadar sağlık yardımlarının eş ve çocukları kapsamaması halinde hastalık sigortası primi sigortalının kazancının % 4 dir. Bu miktarın yarısı işveren, yarısı sigortalı hissesidir.

Hizmetlerin birleştirilmesi hakkındaki 228 sayılı kanunda adı geçen maluliyet ihtiyarlık ve ölüm sigortaları kanunu yerine tasarının kabulü ile bu kanun geçecektir.

Bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, Ticaret odaları, Sanayi odaları, Borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personelinin malullük yaşlılık ve ölümlerinde yardım yapmak üzere kurulmuş bulunan sandıklar bütün personelini kapsıyacak ve enaz bu tasarıda belirtilen yardımları sağlayacak birer tesis haline getirildiği takdirde bu teşekküllerin ve sandıkların personeli işbu tasarıya uygulanmasında sigortalı sayılmıyacaklardır.

Sosyal Sigorta Kanun tasarısının kısa bir özeti ve mevcut kanunlarla olan farklarını yukarıda anlatmış bulunuyoruz. Tasarıda gözüme çarpan başlıca noktalar ile sigortalılar aleyhinde ağırlaştırıcı hükümler hakkındaki görüşümüz aşağıdadır.

Hastalık sigortasında yardımların yapılabilmesi için hastalığın anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde sigortalının en az 120 gün sigorta primi ödemiş olması şart koşulmaktadır.

Bu hal uzun yıllar sigortalı olarak çalışıp, çalışmasına ara veren ve yeniden işe başhyan sigortalı için sosyal sigorta kanununun âna ruhuna aykırı gelmektedir, çünkü bu durumda bir sigortalı yeniden işe başladıktan sonra 120 günü dolduruncaya kadar hastalık sigortası yardımlarından faydalanamayacaktır. Halbuki bu şahsın sigortaya ödediği hastalık sigortası primleri toplamı büyük miktarları bulabilir. Bu teklifin makul bir sebebinin bulunması ve bunu sigortalılara izah etmek güçtür. Kanaatimizce sigortaya ilk girenler için 120 gün prim ' ödenme şartının aranması yeter görülmelidir. Ana gaye sigortalıların devamlı bakım ve iyileştirme imkânlarına sahip olmalarının teminidir.

Hastalık sigortasında göze batan ikinci önemli konu hastalık sigortası primlerinin yüksekliğidir. Bu konuda yapılan değişiklik önce sigorta primlerinin nisbetinin hem işveren hem sigortalı için % 2 den % 4 e yükseltilmesi, ayrıca prim hesabına esas tutulacak günlük kazançların üst sınırının 50 liradan 100 liraya çıkarılmasıdır. Bu suretle günlük kazancı 100 lira olan bir sigortalı için Sosyal sigorta kurumunun eline geçecek para prim nisbetinin ve günlük kazanç üst sınırının ikişer adet artırılması suretiyle dört katına çıkmaktadır. Buna karşılık bu sigortalıya sağlanan munzam fayda geçindirmekle mükellef olduğu eşi ve çocuklarında sağlık yardımlarından faydalanmasından ibarettir. Yüksek ücret alan sigortalılara yapılacak sağlık yardımları, ücreti az olanlara yapılanlarla aynıdır. Bu görüşle hastalık sigortası bakımından hastalık sigortası priminin belirli bir kazanç değerinden sonra nisbî olarak değil maktu bir değer üzerinden alınması veya prim nisbetinin azaltılması yerinde olacaktır.

Analık sigortası prim nisbetinin sabit kalmasına karşılık kazancın üst sınırının 100 liraya çıkarılması kazanç seviyeleri yüksek olan kişiler için işverenin fazla sigorta bedeli ödemesini gerektirecektir. Halbuki yapılan hizmette bir değişiklik yoktur. Bu sebeple 50 liradan yüksek günlük kazançlarda 50 lira günlük kazançta göre hesaplanacak maktu değer üzerinden prim ödenmesi hakkaniyet kaidelerine uygun olacaktır.

Analık sigortasından faydalanmak için 120 gün prim ödenmiş olması şartından ileri gelen mahzurlar hastalık sigortasında olduğu gibi bu sigorta da da varittir.

Malullük sigortasında aylık bağlama halinde bu aylıkların sigortalılık süresine ait ortalama yıllık kazanç yerine son on yıl içindeki kazanç seviyesi en yüksek 7 yılın kazanç ortalamasına göre hesaplanması sigortalılar lehine ise de Türkiye gibi fiat artışlarının ve dolayısıyla kazanç seviyelerinin büyük ölçüde değiştiği bir memlekette tasarıya göre hesaplanacak aylık, malül sigortalıya geçinmek için lüzumlu asgari kazanç sağlamıyabilir. Bunun yerine son üç yıl içindeki kazanç seviyesi en yüksek iki yılın kazanç ortalamasına göre hesaplanması uygun olacaktır.

Ortalama yıllık kazancın % 50 si sigortalıya malullük geliri olarak bağlanmaktadır. Bu tasarı ile geçindirmekle yükümlü olduğu kimsesi bulunmayan sigortalıya da ortalama yıllık kazancının % 40 ı malullük geliri olarak ödenmektedir. Her ne kadar mevcut kanunlarda % 35 olan bu nisbet tasarısı ile % 40 a çıkarılmış ise de kurum sigorta primi alırken sigortalının geçindirmekle yükümlü kimsesi olup olmadığına bakmadığına göre aylık bağlarken böyle bir ayrılık yapması yerinde görülmemektedir. Örnek olarak Emekli Sandığı kanununda böyle bir ayrılık yoktur.

Yaşlılık sigortasında 60 yaşını doldurmuş 25 yıldan beri sigortalı bulunan kimselere aylık bağlanmaktadır. Sigortalının yaşı 60 dan yukarı ise bağlanan aylık 60 dan fazla her tam yaş için % 1 artırılmaktadır.

Mevcut kanunlarda bulunan bu madde bu tasarıda da aynen bırakılmıştır. Halbuki 18 yaşında sigortalı olarak çalışmaya başhyan bir kimse 60 yaşına kadar devamlı ve sigortalı olarak çalışmış olursa 42 yıl yaşlılık sigortası primi ödemiş olacaktır. 35 yaşında sigortalı olarak işe giren bir başka kimse 60 yaşına kadar sigortalı olarak çalıştığı takdirde 25 yıl sigortalı bulunacak ve 25 yıl prim ödemiş olacaktır. Mevcut kanunlara ve tasarıya göre bu iki şahsa aynı nisbetler üzerinden aylık bağlanmaktadır. Bu haksızlığı hiç olmazsa yeni tasarı ile önlemek üzere, Emekli Sandığı ile paralel olarak, 25 yıldan fazla sigortalı çalışmış olanlara her tam yıl için aylığının % 1 artırılması sağlanmaktadır.

Yaşlılık sigortası konusunda umumi sigortacılık esaslarına sosyal sigortalıların da uymasını zara ri görmekteyiz. Bu konuda kurumun sigortalılara:

- 1) Borç vermesi.
- 2) Yaşlılık aylığı bağlananlara yaşlılık tazminatı ödenmesi.
- 3) Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra çalışma ya başhyanların yaşlılık aylıklarının kesilmemesi.
- 4) İhtiyarlık yaş haddinin kaldırılması sağlanmalıdır. Bu haklar Emekli Sandığına bağlı kim-

seler için sağlanmıştır. Sosyal Sigortalar Kanunu ile sigortalılara da sağlanması çalışan iki zümre arasındaki haksızlığı ortadan kaldıracaktır. Nitekim Anayasanın 12 nci maddesi «Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.» demek suretiyle bu düşünceyi doğrulamaktadır.

Malûllük sigortasında belirtildiği gibi ortalama yıllık kazancın hesabında tarafımızdan teklif edilen şeklin kabulü ve geçindirmekle yükümlü kimsesi bulunmayanların yaşlılık aylığının azaltılması hakkındaki görüşlerimiz yaşlılık sigortası için de varittir.

Ölüm sigortasında ortalama yıllık kazancın hesabında yukarıda söylenen mahzurlar aynen varittir.

Ayrıca sigortalının ölümü halinde cenaze masrafı tarifesinin Bakanlar Kurulunca tesbit edileceği tasarıda kayıtlıdır. Bakanlar Kurulunun böyle küçük ve mahalli meselelerle uğraştırılması doğru olmadığı gibi, cenaze masrafları da şehir ve yerlere göre çok değişmekte olduğundan bu masrafin tesbitinin Belediye Encümenlerine veya köy İhtiyar Heyetlerine bırakılması yerinde olacaktır.

Sosyal sigorta primlerinin hesabına esas tutulan günlük kazançların alt sınırının tasarıda Bakanlar Kurulu kararı ile değiştirilmesi imkân dahilinde girmiş olmasına rağmen üst sınır tesbit edilmiştir. Üst sınırın değişmesi kanunun bu maddesinin değişmesine bağlıdır. Üst sınırın serbest bi-

rakılmasının Sigorta Kanununa bir zararı yoktur. Sigortalıya ve işverene yapacağı tesir yukarıda hastalık ve analık sigortaları kısmında teklif edilen tedbirleri almak suretiyle önlenabilir. Bu sağlandığı takdirde üst sınırı koymaya lüzum kalmaz.

Malûllük, ve yaşlılık sigortalarından sigortalılara bağlanacak aylığın yıllık tutarının asgari hadinin geçindirmekle yükümlü kimsesi bulunmayan sigortalılar için 2400 liraya, geçindirmekle yükümlü olduğu bulunan kimseler için ise 3000 liraya çıkarılması doğru değildir. Halen olduğu gibi her iki gurup için de 3000 liraya çıkarılması yerinde olacaktır.

Mevcut kanunlara göre, bu kanunların kapsamı dışında kalan iş yerlerinde çalışmakta iken, tasarı ile sigorta konusuna alınacak iş yerlerinde çalışanlar veya mevcut kanunlara göre, yeter sayıda işçi çalıştırmadığından dolayı, sigorta kanunları kapsamına girmeyen iş yerlerinin, işçi sayısının artması ile, sigorta kapsamına girmesi halinde bu gibi yerlerde çalışanların —Emekli Sandığı Kanununa paralel olarak — Sigortasız geçmiş müddetlerine ait primleri, borçlanma suretiyle sigorta kurumuna ödemeleri halinde, geçmiş müddetlerinin sigorta hizmetine ekleneceği tasarıya konulacak bir geçici madde ile sağlanmalıdır. Bu suretle anayasanın sosyal sigortaların herkesi kapsamına alması hakkındaki ana ilkesi ve sosyal sigortalar kanunu tasarısının yapılaş amaçlarına uygun şekilde hareket edilmiş olacaktır.

↑
↑
*
*

*
*
*

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODAS

ÖZEL YARDIM SANDIĞINA

ÜYE OLUNUZ

¥
**
↑